

Hållbarhetsenheten

Handläggare

Sara Emsevik

Datum

2024-06-14

Diarienummer

Vägledning vid genomförande av barnkonsekvensanalys - en prövning av barnets bästa

FN:s konvention om barnets rättigheter är lag i Sverige. Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen ska vi inför åtgärder som rör barn bedöma vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn. En bedömning ska göras i varje enskilt beslut utifrån det eller de barn som berörs.

Att göra en barnkonsekvensanalys är en grund för att kunna göra en bedömning av barnets bästa. Vi måste ta reda på hur situationen ser ut för det eller de barn som berörs av ett ärende, förslag eller beslut och vilka effekter eller konsekvenser detta kan få. Det behöver vi göra innan vi kan bedöma vad som är bäst för barnet eller barnen.

När vi gjort en prövning av vad som är barnets bästa ska den beaktas. Det innebär att prövningen ska väga tungt i förhållande till andra intressen när beslut som rör barn, direkt eller indirekt, fattas.

Beslut som uppenbart förbättrar för barn behöver inte ha en omfattande barnkonsekvensanalys. Detta till skillnad från beslut där flera olika intressen står i konflikt med varandra och där beslutet kan ha stor inverkan på barnets bästa på kort eller lång sikt.

Mallen för genomförande av barnkonsekvensanalys finns på webben, du hittar den här: [Barnkonsekvensanalys - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se)

- Vilka artiklar i barnkonventionen är relevanta för frågan?
- Vilka artiklar i barnkonventionen är direkt tillämpliga?
- Vilken ytterligare information behöver inhämtas utifrån artiklarna?

Punkt 7 – Vilka synpunkter har berörda barn?

Barn har rätt till delaktighet och inflytande i frågor som berör dem, både direkt och indirekt. Synpunkter ska inhämtas utifrån en bedömning av barnets ålder och mognad. Detta framkommer i artiklarna 12 och 13.

- Vilka barn ska vi fråga?
- Vad ska vi fråga barnet/barnen om?
- Hur ska vi fråga barnet/barnen?
- Hur och när ska barnet/barnen få information om frågan?
- Om barn inte har varit delaktiga ska du förklara varför.
- Det kan även finnas redan inhämtad information som kan användas.

Punkt 8 – Vilka synpunkter har barnets/barnens nätverk?

Om barnet inte själv kan höras är det av särskild vikt att ta in synpunkter från barnets/barnens nätverk.

- Vilka synpunkter har barnets nätverk? I nätverk kan inräknas t.ex. vårdnadshavare, ställföreträdare eller andra viktiga vuxna i barnets närhet, skola, vården, föreningar, organisationer och myndigheter.
- Vad ska vi fråga nätverket om?
- Hur ska vi fråga nätverket?
- Hur och när ska nätverket få information om frågan?

Punkt 9 – Vad säger forskning/teori och praxis, beprövad erfarenhet?

- Finns det forskning som är relevant för frågan?
- Finns det statistik som är relevant för frågan?
- Finns det tidigare genomförda prövningar av barnets bästa i samma eller liknande ärende som vi kan ta del av?
- Vilken erfarenhet finns sedan tidigare som är beprövad som är relevant för den aktuella frågan? Finns det någon med erfarenhet i frågan som vi kan konsultera?
- Finns det annan dokumentation?

Punkt 10 – Analys utifrån ovanstående inhämtad information

- Vilka för- och nackdelar finns det med ärendet/förslaget utifrån ovanstående inhämtad information?
- Hur förhåller sig ärendet till vad barnet/barnen framfört?
- Hur beaktas barnets rättigheter enligt barnkonventionen i ärendet?
- Är det någon artikel i barnkonventionen som vi inte kan leva upp till i ärendet?
- Vilka konsekvenser blir det utifrån barnets rättigheter?
- Vilka andra intressen utöver barnets finns? Beskriv dessa intressen.
- Väg barnets bästa i förhållande till andra intressen. Vad väger tyngst och varför?
- Har berörda aktörer samverkat med barnet/ barnen i centrum?

Punkt 11 – Förslag till beslut: Vad är barnets bästa i ärendet/förslaget enligt den sammanlagda bedömningen?

- Beskriv barnets bästa utifrån analysens resultat.
- Barnets/barnens egna synpunkter ska tas i beaktande.
- Ge förslag till beslut.
- Ska kommunikering ske enligt 25 § Förvaltningslagen?

Punkt 12 – Vilka kompensatoriska åtgärder kan genomföras om ärendet/förslaget inte är i linje med barnets bästa?

- När andra intressen än barnet bästa väger tyngre i beslutet ska detta särskilt motiveras och kompensatoriska åtgärder ska sättas in så långt det är möjligt.
- Beskriv förväntade negativa konsekvenser och ge förslag på kompensatoriska åtgärder.
- Vid beslut om att kompensatoriska åtgärder ska sättas in, besluta om vem som ansvarar för dessa.
- Beakta barnets åsikter.

Punkt 13 – Återkoppling av ärendet/förslaget eller beslutet

- Hur ges återkoppling till barn och unga som berörs eller som varit delaktiga i analysen?
- Hur ges återkoppling till andra deltagande parter som berörs eller som varit delaktiga i bedömningen/analysen?
- När genomförs återkopplingen?
- Hur dokumenteras den?
- Vem ansvarar för återkopplingen?
- Hur och när ska barnet/barnen och ev. företrädare få information om den fortsatta processen?

Punkt 14 – Uppföljning av ärendet/förslaget eller beslutet

- Hur ska uppföljningen ske?
- När ska uppföljningen ske?
- Hur dokumenteras uppföljningen?
- Vem ansvarar för att uppföljningen sker?